

حکومت ساسانیان

آگاهی ایرانیان باستان از گرد بودن زمین

نویسنده: شمشاد امیری خراسانی
انتشار: ۳ مرداد ۱۳۹۱ ۲۰ دقیقه مطالعه

چکیده مقاله

آگاهی ایرانیان باستان از گرد بودن زمین فرتوری از مجسمه نقره ای شاپور دوم ساسانی ، که جهان را با مدارهایش بر روی تاجش می بینید گردش زمین به دور خورشید و کروی بودن آن، اگر چه امروز موضوعی شناخته شده است و همگان به آن باور دارند، اما تا چند صد سال پیش از نظر اروپاییان یک موضوع ناشناخته بود و آن‌ها زمین را ثابت می‌پنداشتند که خورشید به گرد آن می‌گردد. آنان به دلیل ناآشنا بودن با کتاب‌ها و منابع دینی و علمی دیگر نقاط جهان فکر می‌کردند که برای نخستین بار گالیله توانسته است این موضوع را کشف کند و این ا

آگاهی ایرانیان باستان از گرد بودن زمین

فرتوری از مجسمه نقره ای شاپور دوم ساسانی ، که جهان را با مدارهایش بر روی تاجش می بینید

گردش زمین به دور خورشید و کروی بودن آن، اگر چه امروز موضوعی شناخته شده است و همگان به آن باور دارند، اما تا چند صد سال پیش از نظر اروپاییان یک موضوع ناشناخته بود و آن‌ها زمین را ثابت می‌پنداشتند که خورشید به گرد آن می‌گردد. آنان به دلیل ناآشنا بودن با کتاب‌ها و منابع

دینی و علمی دیگر نقاط جهان فکر می‌کردند که برای نخستین بار گالیله توانسته است این موضوع را کشف کند و این اشتباه را برطرف سازد. در حالی که چند هزار سال پیش از آن در اوستا به این موضوع اشاره شده است. در کتاب مقدس اوستا چندین بار از گرد بودن زمین و گردش آن گفت‌وگو شده و آن را با کلمه «سکارنا» به معنی گرد و گردنده و گوی مانند بودن بیان داشته است.

همچنین در «آبان‌یشت» قطعه ۳۸ آمده است که: «نریمان گرشاسب آرزو کرد که در روی این زمین فراخ و گرد و گردنده دور کرانه بتازد و بر دشمن چیره شود»

و نیز در قطعه ۹۵ «مهریشت»، از مهر یاد شده و آمده است که: «مهر در هر غروب و آغاز شب به روی کره زمین می‌آید و دو کرانه این زمین فراخ گرد و گردنده دور کرانه را می‌پیماید.»

حتی فردوسی که تقریباً ۵۰۰ سال پیش از گالیله می‌زیسته نیز در شاهنامه به گرد بودن زمین اشاره کرده است

جهان پر شگفت است و تن هم شگفت نخست از خود اندازه باید گرفت

دگر آن که این گرد گردان سپهر همی نو نمایند هر روز مهر

این مسئله شناخت دیرینه ایرانیان از گیتی و زمین را به خوبی نشان می‌دهد. ایرانیان حتی مدارهای نیمروزی (نصف النهار) به دور زمین طراحی نموده بودند و مرکز شروع آن شهر «نیمروز» (که اکنون یکی از شهرهای افغانستان است) بود که امروز استعمارگران غربی به جای شهر نیمروز از گرینویچ به عنوان مرجع زمان یاد می‌کنند.

ارجاع به این مقاله

شمشاد امیری خراسانی، «آگاهی ایرانیان باستان از گرد بودن زمین»، پارسیان دژ، ۱۳۹۱.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وبسایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

<https://www.parsiandej.ir/articles/1180/pdf/آگاهی-ایرانیان-باستان-از-گرد-بودن-زمین.pdf>

آخرین ویرایش مقاله: ۱۲ مرداد ۱۴۰۵